

รายงานของ คณะกรรมการตรวจสอบ

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กิติพงษ์ กิติยากรณ์
ประธานกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการอิสระผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กิติพงษ์ กิติยากรณ์ เป็นประธานกรรมการตรวจสอบ นางนันทวัลย์ ศกุนตนาค และนายวิชัย อัครัสกร เป็นกรรมการตรวจสอบ โดยมี นายชัชช นุญหลาย ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สำนักตรวจสอบภายใน เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

ในปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ปตท. และตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องตามแนวปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยสอบทานและผลักดันให้ ปตท. ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เพียงพอ มุ่งเน้นการเป็นองค์กรโปร่งใส มีการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพการตรวจสอบภายใน โดยเชื่อมโยงเป้าหมายขององค์กรและหน่วยตรวจสอบภายในให้เป็นเป้าหมายเดียวกัน เพื่อมุ่งสู่การเป็นหุ้นส่วนทางธุรกิจ (Trustworthy Partner) ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในระยะยาวอย่างยั่งยืนให้แก่ ปตท. โดยคำนึงถึงการตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มอย่างรอบด้าน โดยสรุปภารกิจที่สำคัญของคณะกรรมการตรวจสอบ ดังนี้

- ผลักดันให้เกิดโครงสร้างสายงานที่ทำหน้าที่ในการบูรณาการการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Governance, Risk Management and Compliance: GRC) โดยมีผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน
- สนับสนุนให้ฝ่ายจัดการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้ ปตท. เป็น “องค์กรแห่งความภาคภูมิใจ เน้นความโปร่งใสสู่ความยั่งยืน” โดยผลักดันให้เกิดจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ (Business Integrity) มีความรับผิดชอบในด้านความมั่นคงทางด้านพลังงานของประเทศ และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศในฐานะที่ ปตท. เป็นรัฐวิสาหกิจชั้นนำของประเทศ

- ส่งเสริมการป้องกันการเกิดทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยการพิจารณานำโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของ ปตท. และบริษัท ในกลุ่มเข้าร่วมโครงการข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact: IP) ตามนโยบายรัฐบาลและพระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 รวมถึงปรับปรุงกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนและแจ้งเบาะแสการทุจริต (Whistleblowing) ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นธรรม

- ผลักดันให้กระบวนการลงทุนมีการวิเคราะห์และสอบทานอย่างรอบคอบ รัดกุม และจัดทำกระบวนการประเมินผลภายหลังการลงทุน (Post Investment Review: PIR) อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ของ ปตท. และบริษัทในกลุ่ม

- ส่งเสริมการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการตรวจสอบ โดยสนับสนุนให้มีการขยายผลการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการตรวจติดตามอย่างต่อเนื่อง (Continuous Control Monitoring and Auditing System: CCMS) ซึ่งช่วยกั้นกรองและตรวจติดตามความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นไปยังกระบวนการขาย จนถึงชำระเงินสำหรับกระบวนการขายก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์อีกกระบวนการหนึ่ง นอกเหนือจากกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน และการกำกับดูแล

- กำหนดนโยบายด้านการตรวจสอบภายในให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นการตรวจสอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการทางธุรกิจ ให้ความสำคัญกับความเสี่ยงซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อองค์กร การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ มาใช้ในงานตรวจสอบภายใน และการประสานงานกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแล (2nd Line of Defense)

- สนับสนุนการจัดทำโครงการมอบรางวัลแก่หน่วยรับตรวจ “STAR Award” เพื่อมุ่งเน้นการสร้างให้หน่วยงานผู้ปฏิบัติงาน (1st Line of Defense) และหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแล (2nd Line of Defense) มีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดทัศนคติที่ดีต่อการตรวจสอบภายใน

ในปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมทั้งสิ้นรวม 17 ครั้ง เพื่อหารือร่วมกับฝ่ายจัดการ ผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี โดยมีรายละเอียดการประชุม ดังนี้

กรรมการตรวจสอบ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม
ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์	17
นางนันทวัลย์ ศกุนตนาค	15
นายวิชัย อัครัสกร	17

สรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

1. การสอบทานงบการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานงบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปีของ ปตท. และงบการเงินรวม ร่วมกับฝ่ายจัดการ สำนักตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชี รวมถึงสอบทานรายการระหว่างกัน และรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยได้สอบถามผู้สอบบัญชีในเรื่องความถูกต้องครบถ้วนของงบการเงิน การปรับปรุงรายการบัญชีที่สำคัญ รวมถึงการประมาณการทางบัญชี ซึ่งมีผลกระทบต่องบการเงิน ความเพียงพอเหมาะสมของวิธีการบันทึกบัญชีและขอบเขตการตรวจสอบ การเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วน เพียงพอ และความมีอิสระของผู้สอบบัญชี เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดทำงบการเงินเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายและมาตรฐานบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีความเชื่อถือได้และทันเวลา รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ เป็นประโยชน์กับผู้ใช้งบการเงิน ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีเป็นการเฉพาะ 1 ครั้ง โดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุม เพื่อหารือเกี่ยวกับแผนการสอบบัญชี ความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี โดยให้ความสำคัญกับการนำเสนอข้อมูลอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอ

2. การสอบทานการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง รวมถึงนโยบายการบริหารความเสี่ยง แผนงานและแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกลุ่ม ปตท. รวมถึงเหตุการณ์ความเสี่ยง (Event Risk) อื่น ร่วมกับฝ่ายจัดการอย่างสม่ำเสมอทุกไตรมาส พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น โดยสนับสนุนให้ฝ่ายจัดการจัดทำแผนการดำเนินงานล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความพร้อมรองรับกับสถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้

3. การสอบทานประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการควบคุมภายในร่วมกับสำนักตรวจสอบภายในทุกไตรมาส ทั้งในด้านการดำเนินงาน การใช้ทรัพยากร การดูแลทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลืองหรือการทุจริต ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี ซึ่งไม่พบประเด็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ ผลการประเมินการควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วย “มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐพ.ศ. 2561” ในปี 2561 ฝ่ายจัดการมีความเห็นว่าการควบคุมภายในของ ปตท. มีความเพียงพอและมีประสิทธิผล โดยมีผู้บริหารให้ความร่วมมือตอบแบบประเมินการควบคุมภายในครบถ้วนร้อยละ 100

4. การสอบทานการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการปฏิบัติงานตามกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของ ปตท. รวมถึงระบบงานที่กำหนดไว้ สอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกันและรายการระหว่างกันของบริษัทในกลุ่ม เพื่อให้มั่นใจว่า ปตท. มีการดำเนินการตามเงื่อนไขทางธุรกิจปกติอย่างสมเหตุสมผล สอบทานกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนและแจ้งเบาะแสการทุจริต (Whistleblowing) และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกระบวนการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลให้สอดคล้องตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและปรัชญาการดำเนินธุรกิจของ ปตท. รวมถึงการพิจารณากลับกรองข้อร้องเรียนที่เป็นธรรมต่อทุกฝ่าย โดยมีการคุ้มครองผู้ร้องเรียนและผู้ถูกร้องเรียนอย่างเหมาะสม

5. การกำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานแผนกลยุทธ์ แผนการตรวจสอบประจำปีและแผนการตรวจสอบระยะยาว การปฏิบัติงานตามแผน ผลการตรวจสอบของสำนักตรวจสอบภายใน โดยให้ข้อเสนอแนะและติดตามการดำเนินการแก้ไขในประเด็นที่มีนัยสำคัญ เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลที่ดีและมีการควบคุมภายในที่เพียงพอ พิจารณาการปรับปรุงกฎบัตรด้านการตรวจสอบภายใน สอบทานงบประมาณประจำปีของหน่วยงานตรวจสอบภายใน แผนการพัฒนา แผนการสรรหาและการหมุนเวียนบุคลากร การฝึกอบรมบุคลากร การประเมินความเพียงพอและเหมาะสมของทรัพยากร ดัชนีวัดผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่สำนักตรวจสอบภายใน และกำกับให้มีการประเมินคุณภาพการตรวจสอบภายใน

6. การรักษาคุณภาพของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้ทบทวนกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบทั้งคณะและรายบุคคล ทั้งแบบประเมินตนเองและแบบไขว้ ตามแนวปฏิบัติที่ดีของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม และคณะกรรมการตรวจสอบได้รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการ ปตท. ทราบทุกไตรมาส โดยได้ให้ข้อสังเกตและข้อคิดเห็นเพื่อปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยงและการกำกับปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของ ปตท.

7. การพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีประจำปี 2562

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของ ปตท. ประจำปี 2562 และเสนอให้คณะกรรมการ ปตท. นำเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปีเพื่อพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและกำหนดค่าธรรมเนียมการปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี 2562 นอกจากนี้ ยังได้พิจารณาขอบเขต แนวทางและแผนการสอบบัญชีประจำปีของผู้สอบบัญชีร่วมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการของ ปตท.

โดยสรุป คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้ระบุไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ความระมัดระวัง ความรอบคอบ และมีความเป็นอิสระอย่างเพียงพอ ตลอดจนได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างเท่าเทียมกัน คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า งบการเงินของ ปตท. มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป ปตท. มีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องตามกฎหมาย ข้อผูกพันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ รวมถึงมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีการกำกับปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ มีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เพียงพอ โดยมีการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล